

ממשק דישון מלון במבנים חסויים

גידולי ירקות רבים עוברים מהשדה למבנים חסויים. היתרון במבנה- הגנה ממזיקים ומפגעי מזג אויר ואפשרות גידול בהדליה המניב יותר יבול לדונם. החיסרון- עלות הקמה וגידול גבוהים יותר. לכן המעבר לבתי צמיחה דורש הקפדה ודיוק רבים יותר מגידול בשטח פתוח.

האזור העיקרי לגידול מלון בבתי צמיחה הוא בערבה, לגידול מחוץ לעונה (סתיו, חורף ואביב מוקדם).

גידול המלון מאופיין ברגישות לעקת מים ולמליחות, לכן להשקיה מדויקת יש חשיבות עליונה בגידול הן בשל איכות המים הקיימות והן בשל רמות המליחות בקרקע. צריכת המים של שטח הגידול מושפעת ע"י גורמים מספר גורמים: רמת קרינת השמש, טמפרטורה, לחות יחסית, רוח, רמת המליחות במי השקיה והקרקע ומידת ההצללה של המבנה.

דישון יסוד להכנת הקרקע

שטחי גידול המלון מאופיינים במגוון שיטות להכנת הקרקע, מהוספת קומפוסט ודשני יסוד ועד לגידול רק בהדשיה. המלצות הדישון דורשות התאמה לכל חלקה בהתאם לפוריות הקרקע. להבטחת קליטה טובה ומהירה של השתילים חשוב מאוד לדשן את השתילים כבר בהשקיה הראשונה.

זרחן – ערך סף רצוי בזרחן לפי בדיקות אולסן: גידול אביב – 30 ח"מ, גידול סתיו- 25 ח"מ. נדרש לדשן 2 ק"ג לדונם "מ.א.פ. גת" (שווה ל - 1 ק"ג לדונם תחמוצת זרחן) על כל גרעון של 1 ח"מ זרחן בקרקע לפי בדיקת אולסן. בערכים של בין 20-25 ח"מ זרחן אולסן בבדיקות קרקע, ניתן להשלים את הזרחן בשלב ההרווייה או הקלטה ע"י דשן נוזלי עם ריכוז זרחן בהתאם לנדרש.

אשלגן- במחסור אשלגן, כאשר PAR (מדד לזמינות האשלגן בצמח) נמוך מ-0.07 או ערך אשלגן בבדיקת מיצוי ב- $CaCl_2$ הנמוך מ- 50 ח"מ למשקל קרקע, מומלץ לדשן בפסלמרכז-ערוגה **באשלגן כלורי** בכמות 30-50 ק"ג לדונם בהתאם לרמת המחסור.

פיזור קומפוסט – במקרים בהם ערכי הזרחן ולאו האשלגן נמוכים מהרצוי ניתן לזבל בקומפוסט במנה של 3-4 מ"ק לדונם להשלמת המחסורים. פיזור והצנעת קומפוסט מהווה תחליף טוב לדישון יסוד בקרקעות חדשות בהן ריכוזי הזרחן והאשלגן עשויים להיות נמוכים מהרצוי.

טבלה 3: המלצות להדשייה לגידול מלון בחממה \ מנהרות עבירות

מינון*** (ליטר דשן מ"ק מים)	ריכוז חנקן צרוף במי השקיה (ח"מ)	הרכב דשני "שפירא" "גולן" \ "נירית" מומלצים	שלבי הגידול
0.5-0.7	40-60	7-3-7	זריעה\שתילה – תחילת פריחה
0.7-1.2	60-100	7-3-7, 7-1-7	פריחה - חנטה
0.7-1.5	60-120	7-3-7, 7-1-7	חנטה – תחילת רישות
0.5-0.7	40-60	7-0-7	תחילת רישות – הבשלה וקטיף

(מתוך משרד החקלאות ופיתוח הכפר, שירות ההדרכה והמקצוע, לשכת הדרכה נגב שירות שדה-ערבה) ****הערה: ריכוזי החנקן הנמוכים מתייחסים לגידול מלון סתווי והריכוזים הגבוהים יותר למלון אביב. תוספת "ביו הומיגת" - מאחר והגידול נעשה בתנאי מזג אויר שאינם אידאליים לצמח רצוי להוסיף ביו הומיגת לשיפור העמידות לעקות ולהבשלה מהירה. ניתן להזמין את התוסף בכל תמיסות הדשן.

ינואר 2021

ממשק דישון מלון במבנים חסויים

בקרת ההשקיה והדישון

לגידול במנהרות עבירות דרושה הקפדה מרבית על תנאי הגידול בכדי להגיע ליבול המרבי. לכן מומלץ להיעזר באמצעי בקרת השקיה ודישון כדי להשיג עיתוי נכון ומדויק של ההשקיה והדישון. בקרת השקיה יעילה תיעשה ע"י שימוש בטנסיומטרים דיגיטליים כאשר יש להציב תחנה הכוללת שני טנסיומטרים לחלקה בעומקים של 20 ס"מ ו- 40 ס"מ. מערכת "GaTense" של דשן גת מורכבת מזוג טנסיומטרים, מדי טמפרטורת קרקע ואויר ומד מים. משדרת בשיטת ה" WEB " למחשב ולטלפון הנייד.

בתנאי מים מליחים מומלץ לעקוב אחרי מליחות בתמיסת הקרקע בעזרת משאבי תמיסת קרקע. בקרת הדישון תיעשה בעזרת משאבי תמיסת קרקע וע"י ערכת שדה לבדיקת רמת החנקן והמליחות (EC). כאשר המוליכות החשמלית (EC) עולה מעל 30% מערך ה- EC של מי ההשקיה, יש לבצע שטיפה.

ריכוזי החנקן במי המשאב הרצויים לקליטה יעילה ע"י הצמח:
ח"מ (גרס"מ"ק) חנקן צרוף או כ- 200 ח"מ NO_3^- .

הנחיות הדישון הן בגדר המלצה בלבד.

בכל שאלה ניתן לפנות לצוות האגרונומים של חברת דשן גת

מיכל כנות, אגרונומית

michal@deshengat.co.il

054-4361156

